„Dovol mi dotknout se tvých očí…“

CHATRČ
Zamyšlení
na každý týden v roce

Výběr 52 citátů z knihy Wm. Paula Younga, Chatrč: Zamyslenia na každý deň v roku, Tatran, Bratislava 2013

převod do češtiny J. Karasová a P. Hruška
pracovní text pro potřeby Řk farnosti Cheb

W. P. Young: Chatrč Zamyslenia

agas.cz/chatrc

Je pozoruhodné, jak může zdánlivě bezvýznamný skutek nebo událost převrátit naruby celý život.

Děkuji za chvíle, které pominou téměř bez toho, abychom si jich všimli. Děkuji, že dozíráš na rozčeřenou hladinu také na místa, kam nedohlédneme, protože jsme příliš slepí. Děkuji, že ti na nás záleží.

„Jsem tady, Bože. A ty?
Není možné tě nikde najít!
Nikdy jsi nebyl nablízku,
když jsem tě potřeboval…“

Začínám si uvědomovat, že jsem vždycky čekal toho zlého boha, který je projekcí mých náboženských představ, kulturních obyčejů a nejhlubších zranění. Pomoz mi postavit se na stranu Ježíše v boji proti mojí zraněné představivosti a uvěřit, že ten nedůvěryhodný bůh, kterého nenávidím, vůbec neexistuje.

„Mackenzie, každý z nás má něco, co je pro něho tak vzácné, že to sbírá, ne? … Já sbírám slzy.“

Někdy mám pocit, že mého pláče si nikdo nevšímá, že slzy jsou zbytečné, rozlijí se jako déšť a zmizí v prachu života. Pro mne je důležité vědět, že ty moje slzy sbíráš.

„Proto jsi tady, Macku… Chci uzdravit ránu, která se otevřela v tvém nitru a mezi námi.“

Když nedokážeš překlenout propast, kterou jsem mezi námi vytvořil, ránu, kterou jsem způsobil, potom jsem ztracený a nemám žádnou naději. Pomoz mi uvěřit, že jsi toho schopný.

„Nechoď proto, že cítíš povinnost. Za to tady nedostaneš žádné body. Choď kvůli tomu, že to musíš udělat.“

Nikdy jsem nepoznal nic jiného jen povinnost. A ty mi teď šeptáš, že ti záleží na mně, a ne na mém výkonu? Praktikovat náboženství založené na povinnosti je namáhavé, zdá se to být ale bezpečnější. Prosím, buď mojí silou, abych zvládl rizika, která přináší víra, založená na vztahu, a abych našemu vztahu začal důvěřovat. Právě to totiž chci.

W. P. Young: Chatrč Zamyslenia

„Já jsem Bůh. Jsem, který jsem. Mně – na rozdíl od tebe – není možné přistřihnout křídla.“

Ale ty se naproti tomu zříkáš létání, abys přišel a setkal ses se mnou tam, kde právě jsem – ztracený a neschopný létat. Děkuji ti!

„Vkládej do mne svoji důvěru, jak nejvíc můžeš, nezáleží na tom, jak je malá, dobře?“

Víš, odkud pocházím a proč je pro mě tak těžké důvěřovat jiným lidem, nad to ještě neviditelnému Bohu. Toužím však, aby ten malý plamínek důvěry, která snad ve mně roste, prozářil všechny oblasti mého života.

Mack přikývl. Zdálo se, že Boží přítomnost, třeba je těžké pochopit ji, stále obchází jeho mysl a proudí rovnou do srdce.

V temnotě mého zamlženého smýšlení a zlomeného srdce se skrývá tajemství, že Otec, Syn a Duch svatý si už našli cestu do této hluboké tmy a jsou tu pro mě takovým způsobem, jakým já sám být nedokážu.

„No nemysli si, že jen proto, že nejsem viditelný, musí být náš vztah méně skutečný. Bude jiný, možná ještě skutečnější… Od počátku bylo mým záměrem, abych žil ve vás a vy ve mně.“

Ježíši, jsi zakotvený v mém životě a v tom, jak ho prožívám. Víš, co mne tíží, znáš moje názory, radosti i bolesti, jsi při mně až tak blízko, že tě nevidím, zatím ne.

„Ježíši?“ zašeptal a hlas se mu zadrhl. „Cítím se tak ztracený.“ Ruka se natáhla, stiskla jeho dlaň a už jí nepustila. „Vím, Macku. Ale není to pravda. Jsem s tebou a já nejsem ztracený.“

Děkuji ti za to, že nebagatelizuješ moje pocity a ani mě nezahanbuješ za to, že je mám. Děkuji, že mne neopouštíš, když nevím, jak jít dál. Děkuji ti, že jsi jednoduše… se mnou. Ty víš, jak ztracený se někdy cítím. Děkuji ti.

Ten smích byl nakažlivý a strhl i Macka. Vycházel hluboko z nitra. Tak vroucně se už velmi dlouho nezasmál. Ježíš se natáhl a objal ho, ještě stále se chvěl od smíchu, a Mack se cítil jistější a živější, jak se necítil už od… neuměl si vzpomenout odkdy.

Jaký velký dar je smích! Nic jiného mi tolik o vztahu nenapoví jako právě on. V takových chvílích se cítím jako milované dítě.

„Co se ti zdálo minulou noc? Víš, sny jsou někdy velmi důležité. Může to být způsob, jak otevřít okno a vyvětrat zlý vzduch.“

Prosím, provázej mě moudrostí bystrého rozumu. Daruj mi oči, které vidí, a vnímavé srdce, aby pochopilo, co mi zjevuješ v nejcitlivějších místech mého já.

„Nežádám od tebe, abys čemukoli věřil, no řeknu ti, že tento den zvládneš lehčeji, když jednoduše přijmeš to, co je, místo toho, abys usiloval vtěsnat skutečnost do svých dopředu vytvořených představ.“

Většinou žiji ve vlastních předpokladech, očekáváních a předsudcích, no až tak dobře mi to nevychází. Duchu svatý, potřebuji nový recept na to, jak se mám „dívat“.

„Nepotřebuji trestat lidi za hřích. Sám hřích je trestem, požírá je uvnitř. Mým záměrem není trestat je. Mým potěšením je uzdravovat.“

Začínám chápat, že tady jde ještě o cosi hlubšího, že chceš úplně zničit hřích, protože hřích zraňuje a svazuje ty, které miluješ. Prosím, buď ohněm, který ve mně spálí všechno, co mi brání být svobodným.

„Nechápu…“
„Máš pravdu. Nechápeš,“ řekla s úsměvem, který však ještě stále lemoval smutek. „Ale musím znovu zdůraznit, že jsme ještě neskončili.“

Zapomínám, že před několika lety jsem byl přesvědčený o správnosti svých názorů a jak velmi jsem se od té doby změnil. Pomoz mi uvědomit si, že toto ještě není cíl cesty a že mě čekají další změny a dozrávání.

Mack užasle pozoroval a poslouchal, jak se Táta zapojila do hovoru, který vedli Ježíš a Saraju. Nikdy před tím neviděl tři osoby, které jsou spolu tak jednoduše a krásně. Zdálo se, že každý vnímá mnohem více ty druhé, než sám sebe.

Chtěl bych, aby moje vztahy byly také jako ty tvoje. Bez jediného náznaku stínu, bez schovávání a strachu, bez ctižádosti, chamtivosti, sebeobranných reakcí, bez vypočítavosti, bez očekávání a požadavků.

„No chápu, že všichni jste jeden a zároveň jste tři. Ale jste k sobě tak milí! Opravdu není ani jeden z vás šéfem těm druhým dvěma?“ Ti tři se na sebe podívali tak, jako kdyby o něčem takovém ještě nikdy nepřemýšleli.

Stále usiluji vtěsnat tvoje bytí a vztah do vzorců moci a kontroly, které důvěrně znám, a ty mi to stále kazíš ochotou a pokorou.

„Starostlivě respektujeme vaše rozhodnutí, takže konáme v rámci vašich systémů, i když usilujeme vymanit vás z nich," pokračovala Táta. „Stvoření se ubírá úplně jinou cestou, než jsme toužili.

Ježíši, nauč mě spolu s tebou respektovat rozhodnutí jiných lidí. Ať dokáži vstoupit do jejich světa a být tam přítomný bez nátlaku a síly, abych sloužil jako nástroj svobody.

„Kdybyste se opravdu naučili považovat záležitosti jiných za stejně důležité jako svoje, nebyla by třeba hierarchie.“

…svět, jak ho znám, a to, co jsem považoval za svoje místo v něm, se mi rozpadá. Děsí mě to a zároveň naplňuje nadějí.

„Chci jenom, abys byl se mnou, a zakusil, že v našem vztahu nejde o herecký výkon, ani o to, aby ses mi zavděčil.“

Nedovedu si představit, že by v nějakém vztahu nešlo o herecký výkon… asi je to možné jenom tehdy, když mě milují a přijímají takového, jaký jsem. Musím se naučit víc ti důvěřovat než usilovat o to, abych se ti zavděčil…

„Ach, Mackenzie, kdybys jen věděl. Nejde o práci, ale o cíl, který ji dělá výjimečnou. A," usmála se na něj, „já jednám jedině takto."

Pomoz mi nezapomínat, že i v tvých nejobyčejnějších oblastech života, ve všem tom, co je všední, nutné, rutinní, běžné, je důležitý cíl.

Svoboda znamená prožívat důvěru
a ochotu naslouchat
v láskyplném vztahu.“

Myslel jsem si, že svoboda je nezávislost. Mýlil jsem se. Chci být skutečně svobodný! Chci se naučit důvěřovat. Chci se na vlastní kůži přesvědčit, že mě miluješ!

„Lidé mají často sklon vyhlašovat něco za dobré nebo zlé bez toho, že to doopravdy poznali.“

Když jsem něco nevěděl, byl jsem nejistý a necítil se dobře. Předstíral jsem auru poznání, důvtipu, inteligence, abych zakryl vlastní nahotu. Dnes bych chtěl vyhlásit: „Nevím… a ani mi to až tak nevadí.“

„Neměla Missy právo na ochranu?“
„Ne Macku. Dítě není chráněné proto, že má právo na ochranu, ale proto, že je milované.“

Nauč mě milovat tak, jako nás miluješ ty. Abych si uvědomoval, že každý člověk byl kdysi dítětem. A že každý, ať už to ví nebo ne, je milovaný.

„Právy se ohánějí ti, kteří přežili, aby nemuseli řešit vztahy.“

Pomoz mi neschovávat se za svoje práva. Raději chci podstoupit riziko, že uvidím to, co vidí ostatní. Víš, že jsem ten, který přežil, a že mojí největší ranou a postrachem jsou vztahy. Jsem zvyklý obhajovat spíše svoje práva než svoje srdce.
Pomoz mi, změnit se!

„Tak proč je v mém životě
tolik strachu?“
„Protože nevěříš.
Nevíš, že tě miluji.“

Máš pravdu, nevěřím. Jsem nevěřící, když jde o to, jak mě miluješ. Pomoz mé nedůvěře.

„Tak proč ji nedáte do pořádku?“ Zeptal se Mack. „Myslím tu Zemi.“
„Protože jsme ji svěřili vám.“
„Namůžete si ji vzít zpět?“
„Pravdaže bychom mohli, ale potom by se tento příběh lásky skončil předčasně.“

Děkuji, že vyléváš svého Svatého Ducha na každého z nás, abychom se tak společně mohli učit, co znamená tebe milovat, milovat sami sebe, milovat jeden druhého a milovat všechno, co jsi stvořil.

„Při vzájemném podřízení se nejde o autoritu a poslušnost. Je to vztah plný lásky a úcty. Ve skutečnosti jsme v jistém smyslu podřízeni i tobě.“

Bůh celého vesmíru se přede mnou sklání a umývá mi nohy? Žasnu a nevím, co říct.

Neměl se čím obhájit. Byl ztracený a věděl to. „Pořádně jsem to zbabral, však?“ „Ano.“ Mack zdvihl zrak a ona se na něho usmála. „Opravdu, jsi skvělý babrák, Mackenzie.“

Tvůj božský verdikt hovoří, že jsem sice ztroskotaná loď, ale navždy milovaná, a že mám ještě naději, protože ty se specializuješ na vysvobozování vraků.

„A… co budu soudit?“
„Ne co. Koho.“

Vím, že ty mě nechceš zahanbit ani dostat do rozpaků, ale i tak se stydím. Doufám, že hrůza, kterou začínám mít ze svých neoprávněných soudů nad jinými a nad sebou, se stane součástí mého osvobození.

„Mohl bych to být místo nich já?“ „Mackenzie, Mackenzie“, zašeptala. „Teď jsi promluvil jako Ježíš. Soudil jsi dobře. Jsem na tebe hrdá!“

Když milujeme tvojí láskou, tou sebedávající a nezištnou, ochotně bychom se odsoudili na věčný trest, jen aby nikdo z našich bratří a sester už netrpěl. To je tajemství tvojí lásky a já chci, aby se stala trvalou součástí mého života.

„Ale já jsem přece nesoudil.“
„Soudil jsi. Rozhodl jsi, že jsou hodny lásky, ať tě stojí cokoliv. Tak miluje Ježíš.“

Už to mám! Chci být jedině takový soudce, který soudí jiné, toto stvoření, ba dokonce také sebe jako hodné lásky a nehledí na to, co to bude stát. Otče, Ježíši, Duchu svatý, prosím, vy takto milujte skrze mne.

„Tak proč s tím něco neudělá?“ „Už udělala…“ „Myslíš to, co udělal Ježíš? Neviděl jsi, že i Táta má na zápěstích rány? Zvolila si cestu kříže, na které díky lásce vítězí milosrdenství nad spravedlností.“

Kříž – nejstrašnější a nejvelkolepější tajemství vesmíru. Nezištná, sebedávající láska! Nechápu.

„Tento život je jen předsíní velkolepější reality. Ve vašem světě nikdo nedosáhne svého plného potencionálu. Je to jen příprava na to, co má Táta po celý čas v plánu.“

Už nejsem tak nadšený svými názory. Oněměl jsem ze strachu, že by mě mohl někdo poslouchat. Jsem ubohý, a přesto mám věčný život. Skutečně jsi věděl, co děláš, když mě do něj zahrnul?

„Mackenzie, na soudu nejde
o záhubu, ale o to,
aby se věci daly do pořádku.“

Trest nikdy nic nenapraví. Myslel jsem si, že jsi trestající bůh, který chce, aby lidé pykali. A potom jsem díky Ježíšovi pochopil, že jsi přišel zaplatit škodu, kterou lidé napáchali.

„Mám rád Saraju,“ zvolal Mack, když vstal, a jaksi ho překvapila vlastní upřímnost. „Já také!“ důrazně konstatoval Ježíš.

Zapomínám, že v rámci vaší jednoty se máte navzájem nesmírně rádi. Zapomínám, že moje schopnost milovat pramení v tobě. Prosím, pomoz mi nezapomínat na to.

„Tak co mám nyní dělat?“
„To, co už děláš, Macku,
učit se žít v lásce.“

Mohl bych se opovážit věřit, že je to tak jednoduché, třeba se jen naučit žít jako milované stvoření, bez jakýchkoli vypočítavých očekávání? Dnes se chci ztišit a poslouchat tvoji odpověď.

Mack nevěděl, jestli se má smát, nebo plakat. Uvědomil si, jak velmi si oblíbil toho muže, člověka, který je zároveň Bohem.

Ježíši, odjakživa mě na tobě něco přitahuje. Odvážím se však přiznat sám před sebou,
že tě mám opravdu rád?
Mám tě rád! Miluji! Miluji tě!

„A tou perlou jsem já!“ Ježíš viděl
Mackův tázající pohled
a vysvětlil to: „Perla, Macku,
je jediný drahý kámen
vytvořený z bolesti, utrpení a –
nakonec – ze smrti.“

Ježíši, ty jsi pro nás vždy otevřená brána. Děkuji, že snášíš náš hněv, opovržení, brutalitu a skvíš se jako drahý kámen, na kterém budujeme svoje životy.

„Mack, nemusíš všemu rozumět.
Jen buď se mnou.“

Vždy jsem potřeboval všechno pochopit. Nemít věci pod kontrolou a jednoduše „být“ s tebou, důvěřovat vztahu, který je středobodem všeho, mě až znepokojivě naplňuje nadějí.

„Znamená to," zeptal se Mack, „že všechny cesty vedou k tobě?"
„Vůbec ne," usmál se Ježíš."
Většina cest nevede nikam. Ale znamená to, že půjdu jakoukoli cestou, abych vás našel."

A ty už jsi přišel! Nikdy ti nezáleželo na tom, jakou cestu jsem si vybral. Šlo ti o to, že jsem tam byl já. Dokonce jsi zanechal těch devadesát devět, jen abys našel jediného… jen proto, abys našel mě.

„Měla ten příběh o princezně tak ráda.“ „Ano, to měla. Díky němu si dokázala vážit toho, co Ježíš udělal pro ní a pro celé lidstvo. Příběhy o lidech, kteří dobrovolně obětují svůj život za druhé, se táhnou vaším světem jako červená niť a odhalují potřebu vašeho i mého srdce.“

Dej, aby tě moje oči viděli všude, dokonce i v bajkách a mýtech, v poezii a pohádkách, v našich písních a obrazech, které jsou červenou nití tvé přítomnosti a příběhu uprostřed nás lidí.

„Raději než na vrcholu pyramidy
chci být uprostřed kolotoče
zavěšeného nad postýlkou, kde
celý tvůj život – tví přátelé,
rodina, zaměstnání, myšlenky,
aktivity jsou spojené se mnou a
hýbe se to ve větru sem a tam,
dopředu a dozadu
v neuvěřitelném tanci bytí.“

Kolikrát chci být na vrcholu pyramidy, mít věci pod kontrolou, mít přehled… Bože, naplň mě důvěrou v sílu tvého tance života…

„Nic není pouhým rituálem, Macku," řekla Táta.

Jsem vděčný za tradice, oslavy, za smysl pro rituály, které dokáží usměrnit mé myšlenky, ba dokonce i mé srdce, ale když zapomenu, kam směřují, bude to jen otrava, která zabíjí.

„Zatím ti jako odpověď mohu nabídnout jen svoji lásku a dobrotu a svůj vztah k tobě. Smrt malé Missy nebyla mým záměrem, to ale neznamená, že ji nemohu využít k vytvoření něčeho dobrého.“

Někdy si myslím, že chci odpověď, ale ve skutečnosti chci spíše vědět, že mi rozumíš a že jsi dost blízko, abys mi poutíral slzy, abych zakusil tvoji něhu, abych cítil, že jsi tu se mnou. Děkuji, že víš, kdy mi srdce nevyléčí slova, ale tvá přítomnost.

„Odpuštěním se nutně nenaváže vztah. Skrze Ježíše jsem odpustila hříchy všem lidem, kteří se vůči mně provinili, ale jen někteří z nich si vybrali vztah.“

Vím, že tvé odpuštění je „jednou pro vždy,“ ale děkuji ti, že ses s tím nespokojil a neúnavně se snažíš navázat s námi vztah.

„Odpuštěním se nevytváří vztah. Dokud lidé nevysloví pravdu o tom, co udělali, a nezmění své myšlení a jednání, není možné s nimi prožívat důvěrný vztah. Když někomu odpustíš, přestaneš jej odsuzovat, ale bez opravdové změny nemůže vzniknout skutečný vztah.“

Nyní už chápu, proč je pro vztah nezbytné přiznání (povědět bližním, jak jsem jim ukřivdil) a pokání (postupně měnit své smýšlení a jednání). Pomoz mi být odvážným.

„Odpuštění především pomůže odpouštějícímu osvobodit se od toho, co by jej jinak sžíralo zaživa, kazilo jeho radost a schopnost milovat naplno a otevřeně… Když se rozhodneš odpustit, miluješ správně.“

Důvěřuji ti, Ježíši, že těm, kteří mě zranili, dovolíš vyznat i před tebou, co udělali, a konat pokání tak, jako jsi to dovolil mně. Je to náročný, ale nádherný dar, který uzdravuje srdce. A tak teď a tady říkám: Odpouštím… A budu to opakovat, dokud toto odpuštění nenaplní celé mé srdce.

„Pokaždé, když odpustíš, změní se vesmír; když se natáhneš a dotkneš se srdce nebo života, změní se svět. Každá laskavost a služba, ať už zřejmá, nebo skrytá, naplňuje mé záměry a nic už není stejné, jako před tím.“

Mohu tedy vnímat tvoji přítomnost jako trvalý pobyt, a ne jako pouhou návštěvu? Rozhodl ses, že bez nás nebudeš Pánem. Děkuji, že chceš, abych byl při tom.

Není to revoluce, která by něco svrhávala. A pokud ano, tak takovým způsobem, jaký si nedokážeme ani představit. Bude to spíše tichá každodenní ochota umírat, sloužit, milovat a smát se, obyčejná něha a skrytá laskavost, protože jestliže něčem záleží, pak záleží na všem.

Otče, Synu a Duchu svatý, chci „být" uprostřed vašeho života a lásky a učit se od vás žít v tiché každodennosti. Bože, dej, abychom viděli tebe a tvoji nekonečnou dobrotu dnes, zítra i navěky věků.

„Nemůžeš vytvořit důvěru, stejně jako nemůžeš ‚vyrobit' pokoru. Buď je, nebo není. Důvěra je ovocem vztahu, ve kterém zakoušíš, že jsi milovaný."

Stále víc jsem přesvědčený, že důvěřovat je složité i jednoduché zároveň. Složité proto, že můj rozum říká „ne" na všechno, co se zdá nelogické nebo riskantní. Jednoduché proto, že když jsem ochotný ignorovat jeho hlas a věřit, že mě, Bože, opravdu miluješ, důvěra v Tebe je ta nejpřirozenější věc.

W. P. Young: Chatrč Zamyslenia

Zdá se, že přímá komunikace s Bohem je cosi, co bylo vlastní výhradně starověkým a necivilizovaným národům… Později už zas nikdo nechtěl mít Boha nablízku jinak než v knize.

Jsem rád, že Tě není možné vměstnat do žádné knihy, místa, písně, myšlenky či obrazu. Chci Tě slyšet všude a stále. Prosím, nepřestaň mě uzdravovat, abych to dokázal.

Země je přeplněná nebem
a každý obyčejný keř
hoří Bohem,
ale ten, kdo vidí,
si zuje boty;
ostatní sedí kolem
a trhají ostružiny.

E. B. Browningová / Exodus 3,1-15
Citováno podle W. P. Young: Chatrč
Slovo závěrem